

The Abraham Arbesfeld Kollel Yom Rishon

Sunday Morning Learning Program for Men

WWW.KOLLELYOMRISHON.ORG

Insights from Rav Yosef Dov HaLevi Soloveichik zt"l on Chanukah

This week's shiurim are dedicated by
Shifra and Larry Shafier in memory of Isabel
and Edwin Shafier z"l and in honor of Ruth
Ann and Louis Raymon

Rabbi Dr. David Horwitz
November 15, 2015 • ג' כסלו תשע"ו

פ"ג א"ג בבית שני כשמלכו וכו'. ספור המלואה הוה פסוק וידוע
 כפי כמה מליקין בשבת (סא) ח"ר כ"ג כסליו יומי חנוכה
 ולא למספד בהו כשנכנסו יומי להיכל שמו כל השמיים שביכל
 וכשנצרה מכות בית השמוני ולחוס ברוך ולא מלאו מלא ס' לחי סהיה
 מנהג בנותמו אל כ"ג ולא היה בו
 להליק אלא יום אחד ועשה בו גם
 והלויק בו שמה ימים נשנה לחי
 קנעום ימים מונים וס' אמרו כ"ח
 מזה להינה על פהח ביתו. וע
 שדע רבינו כדעת האומר שחונה
 ופורים אינן אפורים בהספד ותענית
 אלא הן ענין אצל לפניהם ולחמיהם
 ומחייב וכשלאו פ"ק דרי"ה (ע)
 לא בעלה מגילת מענית לעין חנוכה
 ופורים ווקא ביומא אכל לפניהם
 ולחמיהם בעלה וחו שלמו מתענין
 כ"ג כלר: ד כל שחייב בקריאת המגילה
 וכו'. ס' (סג טו) אמר רבינו

א בבית שני כשמלכו יון גזרו גזרות על ישראל ובטלו דתם ולא הניחו אותם לעסק בתורה ובמצות. ופשטו ידם בממונם ובבנותיהם ונכנסו להיכל ופרצו בו פרצות וטמאו הטהרות. וצו להם לישראל מאד מפניהם ולהצום לחץ גדול עד שריחם עליהם אלהי אבותינו והושעם מידם והצילם וגברו בני חשמונאי הכהנים הגדולים והרגום והושיעו ישראל מידם והעמידו מלך מן הכהנים וחזרה מלכות לישראל יתר על מאתים שנה עד החורבן השני: ב וכשגברו ישראל על

נשים חיבות נגר חנוכה שלף הם היו כלוחו הוה והספר פסוק הוה
 ס' חזינו וס' מפורש שח"ו ספורין ל"ב הרי הוה כמגילה: המדליק
 אותה וכו'. ס' מירמל מנומרת ולמרו בה הרוחה מנרן שחיס ופירש
 רבינו הרואה אותה ולא בירך ועמו ז"ל ששמי"פ שילע מן המנוה
 כנון שהדליקו עליו כמון ביתו מנרן
 וזה דעת קתה הגאונים ז"ל. והרשב"א
 ז"ל כחז מסתברא בשלש הלויק ולא
 הדליקו עליו כמון ביתו ולונו עמיד
 להדליק הלינה הוה לל"ה חינו לריך
 לנרך דלל מלינו יולל מן המנוה
 ומזרן ומנרן על הרליה ויש מרבהחל
 דפריש' לע"פ שמדליקין עליו כמון
 הכות לריך לנרך על הרליה וזון
 להס על מה שסמוכו עכ"ל וכן
 ראויה לנעל העיסור שכתב ורזחה
 דוקא שגמזד כקרון או כספיה שלל
 הדליק בביתו, וכן פירשן מפרשים
 למרים ולשון הגמרא שחזיקו רזסה
 סחס יומר נלוח דעת רבינו:

מקורות וצינונים
 ה"א. בבית שני שנה
 כל: מ"ג. ס'ק רובנו
 פ"ג. ובטלו דתם כ"ד
 הפות פ"ו. ופרצו בו
 פ"ג. ובבנותיהם מניח
 פ"ג. חשמונאי הכהנים
 ב"ר הדורשים עין מילה א'
 וז"ל. פ"ו. ומקפח
 רבמי פ"ב. יתר על
 מאתים שנה פ"ו. פ.
 ה"ב. ואברום ככ"ה
 בהרש עין פ"ה. פ'
 ה"ג. עד שחשבו
 ויחיו סין כ"ג. ס:
 ה"ד. ימי שמחה כ"ב
 חוסי משנית י"ז. ומגיל
 ס' ה"ח. ס'ק' פ"ג. פג
 ס'טו. גאוע חולקין פ"ג
 כ"ה. הוה אסורין
 ידועלפי מענית פ"ג. ה"ג.
 פ"ט. מס' מעניות פ"ו
 ופ"ט. ס' ס' ס' ופ"ו
 הקט"ו. כ"מ. המורים
 ע"ל פ"ג. ה"ג.
 ב"מ"ב. מתענין ב"ב
 בארז פ"ג. ס'ק' מענית
 כ"ה. ג"ר. ס' המ"ו.
 ה"ד. כל שחייב שנה
 ג"ג. לקח פ"ו. ה"ח. ה"ח.
 א"ע. ס' מרע"ה פ"ג.
 המדליק אותה ש'
 ופנה מ"ו. א"ע. פ'
 מרע"ו. פ"ט. להדליק
 כ"ב. גמ' אכל ביומיה
 סוכה פ"ג. ה"ו. ס'טל ט'
 הולקת. וכל הרואה
 כמל"ה. הסכים לשעת
 רבינו. א"ע. ס' ס' פ'
 כרש"ב:

שנוי נוסחאות
 ה"ב. במקדש כמל"ה
 כ"ב. ובמח"י יתל.
 ה"ג. להרואה ולגלות
 והס. כמח"י. ובסו'
 קמות יתל.
 ה"ד. שלהנוכה ע'
 כגור"ס. ס'ק' הפ"ר.
 ולא בירך כמח"י ופ"ו
 וכמה כמ"י יתל.

הנריא
 וב"ב. ככ"ה. דפ"ק
 ונעלה אכל המניח
 פירש ולן מנדקין דגנר
 ר"ל כל הפוסק ד' וכו'
 והקנים מש"ס. אכל
 לוחין וכו'. והוא כנירסת
 ה"ר"ף. ור"ס. ס' מנח
 אורים ופורים וזון
 מנדקין כדבר זון העי
 רש"י יקח וכו'.
 (מל"ד טו ג').

איביהם ואברום בחמשה ועשרים וחדש כסלו היה ונכנסו להיכל ולא מצאו
אחד ולא היה בו להדליק אלא יום אחד בלבד והדליקו ממנו גרות המערכה שמונה ימים עד שכתשו זיתים
והוציאו שמן טהור: ג ומפני זה התקינו חכמים שבאותו הדור שיהיו שמונת הימים האלו שתחלתן
מליל חמשה ועשרים ובסלו ימי שמחה והלל ומדליקין בהן הגרות בערב על פתחי הבתים בכל לילה ולילה
משמונת הלילות להרואה ולגלות הנס. וימים אלו הן הנקראין חנוכה והן אסורין בהספד ותענית כימי
המורים. והדלקת הגרות בהן מצוה מדברי סופרים בקריאת המגילה: ד כל שחייב בקריאת המגילה
חייב בהדלקת גר חנוכה והמדליק אותה בלילה הראשון מברך שלש ברכות ואלו הן. בא"י אמ"ה אלקב"ץ
להדליק גר שלחנוכה בא"י אלי מ"ה שעשה נסים לאבותינו בימים ההם בזמן הזה. בא"י אלי מ"ה שהחיינו
וקיימנו והגיי לזמן הזה [ה]. וכל הרואה אותה [ג] ולא בירך מברך שתיים. שעשה נסים לאבותינו ושהחיינו.
ובשאר הלילות המדליק מברך שתיים והרואה מברך אחת שאין מברכין שהחיינו אלא בלילה הראשון:

לחם משנה
 ד והמדליק אותה בלילה הראשון מברך ג' ברכות כו' וכל
 הרואה אותה מברך שתיים. כתב הרב המגיד ז"ל מיימרה
 מנומרת וממרו כה הרוחה פוחה ולל בירך * ונראה לי שיש ט"ס
 כדבריו וכן לריך להניח ולמרו כה וכל הרוחה פוחה מנרן כלומר דיק
 לאון רבינו ז"ל שסופק על לאון המימרה מנה כל שלמך כל הרוחה
 מנרן וקלמר דמ"ס רבינו ז"ל וכל הרוחה פוחה כונתו לומר דככל
 סופן שיהיה פוחה פילנו שהדליקו עליו כמון ביתו ולכן קלמר כל.
 וז"ל וממרו כה הרוחה פוחה וכו' דעמו ז"ל (כל) [ג'ל] מה שכתב
 כל הרוחה הוה מפני שדעמו ז"ל וכו':

הנהגות מיימיות
 הלכות פורים

לחם משנה
 ד והמדליק אותה בלילה הראשון מברך ג' ברכות כו' וכל
 הרואה אותה מברך שתיים. כתב הרב המגיד ז"ל מיימרה
 מנומרת וממרו כה הרוחה פוחה ולל בירך * ונראה לי שיש ט"ס
 כדבריו וכן לריך להניח ולמרו כה וכל הרוחה פוחה מנרן כלומר דיק
 לאון רבינו ז"ל שסופק על לאון המימרה מנה כל שלמך כל הרוחה
 מנרן וקלמר דמ"ס רבינו ז"ל וכל הרוחה פוחה כונתו לומר דככל
 סופן שיהיה פוחה פילנו שהדליקו עליו כמון ביתו ולכן קלמר כל.
 וז"ל וממרו כה הרוחה פוחה וכו' דעמו ז"ל (כל) [ג'ל] מה שכתב
 כל הרוחה הוה מפני שדעמו ז"ל וכו':

הנהגות מיימיות
 הלכות פורים

בליל פורים מתפללין ערבית על הנסים לע"פ שעדיין לא קרלו לח המגילה
 ודלל כלשך כתב רב עמרם בסדרן שלון לומרים ועל הנסים עד אחר
 קריאת מגילה ומלי שנה סורים מכל י"ס שמונה מעין המלואה
 כערבית לע"פ שעדיין לא קדשו ולא מנינו לעולם קפלת ערבית חלוק
 מהספת יוצר אלא לעולם מזכירין כזו וכו'. ולמחר חפלת ערבית
 משלמין קדיש וקורין המגילה אחר כך מחמיל ש"ל ומתקין קדוש וסדר
 קדושה לפי שפסחא אמרה ומהה קדוש סמוך לפסוק אלהי אלקה יומם
 דמייה דרשין מקרא מגילה. ולא מוזלו שכת הוה מחמיל ויהי עוטס
 ולומר כפעם אחרת. אמנם רלב"ן כתב שלין לומר. ולומר פסוקי
 ויחן נך אכל וכל לזיון חין לומרים לפי שלין גאולה כלילה:
 שחרית מתפללין יוצר ומוזמין ס"ח וקורין ג' בויגס עמלק ומחזירין
 ס"ח למקומו וקורא המגילה ולאחר כן פותח כלשרי וספר
 קדושה. ונהגו (הקב"ל) לומר בקול רס איש יהודי. ומרדכי ילל. ליהודים.
 כי מרדכי. וזון זה אלא מנהג לשמח המיוקוה לרזס שמתוך כך יתנו
 דעמס לשמוע מקרא מגילה ויש מקומות שלין ונהגין כן. ונהגו לומר
 אשר הוה [רק] כלילה ע"כ:

[6] במס' סופרים (פ"ג ה"ו) ש"ס לומר אחר ההלכות עומה זה
 הגרות הללו אנו מדליקים על האישוע ועל הנסים ועל האפלות אשר
 עשית לנוכחתינו ע"י הכיור הקדושים וכל שמונת ימי חנוכה הגרות
 הללו (קדושים הם) [קורא] וזון לנו רשות להשתמש לחורין אלא לרשותן
 בלבד כדי להודות לשמך על ופלאומיך ועל יצועתך בנרן שהחיינו ואשר
 עשה נסים. וכן היה רגיל מר"ס ז"ל ע"כ: [3] וכן כתב רש"י
 (שם כג. ד"ה הושה) שאלה בשר ר"ל גר יהודה שלל הוהקה גרבה
 זו אלא למי שלל הוהק כביתו עדיין לו ליושב כספיה. וכתב בסה"מ
 (שם פ"ד ה) דווקא אם אינו כשוי. וכתב רבינו שמתה דלס ועמו
 להדליק בביתו ולכן בירך נרך נרך על הרליה עד שיסדר חולן על

כתב חלמין אמר לפני רש"י (ס' פורים פ"ו רה. מח"ו ע"י ר"ח) ראי'ת
 בני אדם שהגו חלק מתמות פורים ולשפחות העובדים
 בבית ישראל והיה הדבר קשה בעיני רבי לפי שנאמר ומתות לאביונים
 והוה הוהן לעבדים ושפחות גזול חל הפליונים ומתה בעלמו כלינו
 מקיים ומתות לאביונים האמורים באביוני ישראל ולפי שמתחלה התחילו
 העניים המתבטאים לשלוח מתיקוה שהן בוד גויות מתיקות להחזיר
 הלידים לבתי אביהן ונהגו להם אף לשפחות ומתיקות וזון רבי נוהג
 כדבר זה ומדכרי רבי טוב ממנו לרורק לרור ליס שמרשה שמתות היום
 נעשה אף לגויס וקורא רבי עיניה וכסף הריבתי לה' (הס) והכ עכו לבעל
 (השם ג) שהרבה הקב"ה זה לישראל והבילו לנבזות המשכן כל להן
 מעשה העגל ופקדו גומי הוהב משל למרס שהיה מקבל אורחים כלו
 לורחים ישראל קבלס כלו לורחים עכו"ס קבלס אכל חל הרלוזונים
 שאמורים עליו שמה זה דרכי עבד. וכן מנהג בש מנדי רבינו ששטם
 כסר רבינו אפרים ולפיכך כתב דבעיר חדשה שלל הרגילו ככך אסור
 להרגילם אכל במקום שרגילו חין לנכס הדבר מפני דרכי שוים כדמנן
 (ג'ס"ח ע"ב). מפניסין עני גויס עם עני ישראל וכו' ומחיקין ידיתס
 כשגיעות ושוהלים אומנם כנגלוס ישראל מפני דרכי שלום ע"כ. פורים
 שחל להיות כנוזלי' שכתב אכל היושב כנוזל' לא ילל אחר ברבו
 וכיוס פורים לא חל מתיקה אלא קוראין לו ומתפללין עמו או קורא
 בעלמו וכן אס פורים חל כחלמע בעובט לא ילל שמתה ביתו אלא קורא
 בביתו [אס] מרע יושלוין פורים יקרא סס בבית החסן והכלה כעשרה
 או יקרא לבדו כן ראי'ת. ווקא (ס' רח). אכל מהר"ס (הס' מ"י
 שפוס' ס' ה) הריב ותיבד שלעולס יך לות הכנסת ערבית ושחרית
 לשמוע מקרא מגילה וכשיכוס לביתו חורר לבללו וחולן מעליו ועיין
 בהלכות מכל פ"ט ה"ג) וכסוף הלכות שמתות כתב מהר"ס דנראה לו
 לחין אכלות נוהג כפורים ככל וע"ש בהלכות ככל:

זמנים הלכות הנוכה פ"ג

מקורות וציורים
היה בכל יום ויום ויום
ענין י' תענית כתיב
מוספת סוכה פ"ג
ויזעמנו שם פ"ד ה"ג
מכאן נשפיר פ"ב ט"ז
ס' תר"ג, ומברך
לפני סוכה ג' ספחים
פ"ט לגמור את ההלל
כ"ב מו"ק ור"ע ג' ג' כ"ב
ד"י סוכה ור"ע פ"ג
מפ"ד ופ"ה ספ"ח ור"מ"ט
חולק אע"פ שקריאת
וכי שם כג. סוכה מ.
יוזעמנו סוכה פ"ג ה"ד,
פ"ח ט"ז ג' ג' כ"ב ה"ג.
על הגבילה לעיני פ"ח
ה"ג ועל העירוב פ"ח
מתי שירובין ה"ט מפני
הספק וכ"כ פ"ד מ"ה
מחשם ה"ד ופ"ח מ"ה
משה ה"ד ופ"ח מ"ה
משה ה"ג ופ"ח מ"ה
ג' כ"ב ה"ג.
כ"מ"ג: ומכאן למדו
הגאונים ר"ק פ"ח
דש"מ:

ה בכל יום ויום וכו'. פ"ג ממסכת ערכין (י) א"ר שמעון בן יהונתן
ימים שהיחוד גומר בהן את ההלל אלו הן שמונת ימי חנוכה.
ועתה כולן נהלכות: אע"פ שקריאת ההלל וכו'. זה יזעמנו שמברכין
על ההלל ופי כמה מליקין (ג) אלא גבי ברכת הנוכה היכן זמנו
רב ארי' אמר מלא תסור רנב"י
אמר שלל אביך ויגדך והקשה רב
עמדת על מה שאלמרו שמברכין על
של דבריהם מדמתן הדמאי מערכין
בו ומשתתפין בו ומברכין עליו
ומזמנין עליו ומפרישין אותו ערוס
ובין השמשות ואי אמרת בדרבנן בעי
ברכה היכי מברך והא בעיני והיה
מתוך קדושה וליכא ומירך אבי ודלי
דבריהם בעי ברכה ספק דבריהם
לא בעי ברכה והקשו על מירוך זה
והא וי"ע שני דספק דבריהם הוא
וקא מברכין ומילין התם כי היכי
דלא ליחלוני ביה ורנב"י מירך על
קושי' הדמאי ואמר רנב"י רוב עמי
הלרין מעשרים הן. ודעת רבינו
והגאונים ז"ל לפרש דרנב"י לא פליג

ה ככל יום ויום משמונת הימים האלו גומרין
את ההלל ומברך לפניו בא"י אלי מ"ה אקב"י (ג)
לגמור את ההלל בין יחיד בין צבור. אע"פ
שקריאת ההלל מצוה מדברי סופרים מברך עליה
אק"ב וצונו דרך שמברך על המגילה ועל
העירוב. שכל ודאי של דבריהם מברכין עלי
אבל דבר שהוא מדבריהם ועיקר עשייתן לו
מפני הספק כגון מעשר דמאי אין מברכין עליו.
ולמה מברכין על יום טוב שני והם לא תקנוהו
אלא מפני הספק כדי שלא יזולו בו :
ולמה שכן הפעם דמאי אלא מפני שרוב ע"ה מעשרין
הם אכל ספק אמר לפיכך בדרבנן מברכין.

לחם משנה
לעטמל דמאי לזולו ופעמל דיו"ט לאו משי"ה הוא אלא מאוס דעיקר
הקנתו על הספק. וע"ה דליך כתב ועיקר עשייתן לו מן הספק כגון
דמאי וכו' ולדברי רנב"י אנו כן דכל דבר שיהיה כמו דמאי שיעקר
תקנתו על הספק ודאי ומברכין עליה ובדמאי אנו שרוב ע"ה מעשרין
כן וא"כ איך כתב דכל דבר שיעקר תקנתו על הספק אלא מברכין עליו.
ורבינו ז"ל בחומה שאנוה נראה שמפרש הסוגיא בחזון אמר וה"פ
ודאי דבריהם כגון ר' חנוכה ועירוב בעי ברכה אכל דבר שיעקר
תקנתו על הספק כגון דמאי לא בעי ברכה והקשו על זה מ"ו"ט שיעקר
תקנתו על הספק והיכי בעי ברכה ומילין מאוס דלא ליחלוני ביה ונא
רנב"י ומירך דכל דבר שיעקר תקנתו על הספק מברכין דלא לכ"כ שרי
ביו"ט מברכין וטעמא דלא מברכין בדמאי מפני שרוב ע"ה מעשרין
הן אכל לענין ספק שנתפסק לנו או מברכין אי לא בנה לא ארי
סוגיא כלא דביע מודו דלא מברכין ור"ה מהה שמה שאלמרו בשמיני ספק
בעיני מתב דיתבין ברובי לא מברכין זהו מה שביאר שם רבינו ז"ל
גלוהה שאנוה. ולפי זה ג"כ קשה הקושי' שהקשיתו דקו"ל כרנב"י
לא היה לו להוכיח כאן בתי' מוכה טעמא דלא יזולו. ועוד איך כתב
כגון מעשר דמאי כמו שהקשו למעלה. ומ"מ עכ"פ ז"ל שיהיה ז"ל לא
רנב"י אורה שאנוה אל רבינו ז"ל ולא הבין בדרב"ו שהוה מפרש הסוגיא
כך דלמ"ה איך כתב דרנב"י לא פליג אלא"ה והא בהדיא אמרין
בברכות כי דע"פ ר"ך אהה לומר דפליג אלא"ה כיון דמאי דקאמר
א"כ הוא דדבר שיעקר תקנתו על הספק מברכין א"כ ודאי דרנב"י
פליג אהה כמו שאלמרו היה ז"ל לנפוק דמי לאו טעמא דרוב ע"ה
מעשרין על קולמ' דמאי דמברכין על הספק דעיקר תקנתו על הספק
כדמייננא ובאלמא אי היה ז"ל הבין דבר"ו רבינו ז"ל דמפרש דמאי
דקאמר א"כ ספק דבריהם לא בעי ברכה א"כ ספק דבריהם
בין שיעקר תקנתו על הספק בין ספק שנתפסק לנו ניחא דקאמר דלא
פליג אלא"ה דמאי דקאמר דספק שנתפסק לנו דלא מברכין אלא דמאי
דקאמר דיהיב דעיקר תקנתו על הספק אין מברכין אלא לחויה פליג
עליה אכל אי מפרש כפירוש רבינו ז"ל דבגין לא ארי אלא כשיעקר
תקנתו על הספק לחויה ועל דא קאמר א"כ ספק דבריהם לא בעי
ברכה א"כ היכי קאמר דלא פליג רנב"י עליה אי' כדלמרו. ותו איכא
לאקשו' קושי' חזקה בדברי רבינו ז"ל דמ"ל דכל ספק אפילו על תורה
אין מברכין עליו בגון ספק מילה דכתב בהדיא בהלכות מילה (פ"ג)
ה"ו) דא"כ תוך כתיב ק"ש פרק שני ספק קרא ק"ש ספק לא קרא
חוזר וקורא ומברך לפניה ולאחריה הוה הוה ספיקא בדבר דרבנן והיה
לו נעשות המלוה בלא ברכה וכמו דמיליה עושה המלוה בלא ברכה
ה"ו היה לו לקרות ק"ש בלא ברכה. והר"ב"י גמ"ה פ"ג ס"ז כתב
שדעתו לא רבינו ז"ל נדעת ה"ר יונה שכל דבר שאוה ספק על תורה
מברכין עליו ולאחריה מברכי' המותרים דכיון דברכות דרבנן נינהו
משום ספיקא דרבנן אינו חוזר ומברך ע"כ. ואלו לע"ז נראה מ"מ
שרבינו ז"ל נעשו הפוך מדעת ה"ר יונה שהרי במילה ספק אין
מברכין עליו מסיפיקא ואלו שהר"ב"י ז"ל עומד פליג דידיה ארידיה
שהרי ז"ל בעיני' סימן כ"ח גבי כיסוי הדס דכיון שכתב הוור אין
לברך עליו ביחוד לזון הר"ש"ס ז"ל שכתב בשם ה"ר יונה ז"ל שר"ך
לברך על כיסוי הדס כבוי וכוח חלק עליו ואמר דלפניו דהמלוה
מזמריהם אין מברכין עליו מסיפיקא ובכתב הוא ז"ל שכן הוא דעת
הרמב"ם ז"ל אלא כדעת ה"ר יונה ז"ל, והר"ב"י כתב שם שדעת
הרמב"ם ז"ל כדעתה ה"ר יונה ז"ל ספק קרא אינו ר"ל שיש לו ג"כ
לברך הקושי' ולומר שזה שאמר שם ספק קרא אינו ר"ל שיש לו ג"כ
ספק בברכות דלא אינו חוזר ומברך אלא ר"ל שבברכות אין לו ספק

הגהות מיימוניות
ככל פעם מעטעס דמאי ידגל ויכסת אות אחת נמאלה שלא גמר את ההלל
ע"כ: [א] ומ"מ הר"ש"ס ז"ל דאין נדקק בזה כי לגמור הוה פירושו לקרות

ה אע"פ שקריאת הלל מצוה מד"ם מברך עליה. היה ז"ל האריך
בלשון זה לפרש הסוגיא לדעת רבינו ז"ל ולר"ך א"י לכתב דעתו
כפירוש הסוגיא שרנב"י מחולק ממה שכתב רבינו ז"ל כשנבדחו לחמתי
לנויל הביאה מ"ע בסוף הלכות מילה דאם כתב רבינו ז"ל וז"ל וכן
האנדרוניוס אין מברכין על מילתו [מפני שהוה אינו זכר ודלי] ואלו
ממנו חמתי לנו"ל ז"ל וז"ל והלא ספק מורה הוא ועל ספק דרבנן
הוא דלא מברכין (עליו) אכל ספק דלורייחא מברכין (עליו) חוץ מן
הדמאי מפני שרוב ע"ה מעשרין הן כדלמ"ה כפרק כמה מליקין וכו'
ואם שא"ב רבינו ז"ל כמבואר בחומה שאנוה ואיני תה לעמיקה
שספק מלו' ביד כל אדם. ונראה דעת חמתי לנויל הוא לפרש הסוגיא
דפי כמה מליקין כך דהקשו שם (ג) דהיכי מברכין בחנוכה משום
דהי' מזה דבריהם הוה דמאי' אין מברכין עליו ע"פ שאלמרו מזה
מברכיהם ומירך אבי ואמר ודאי דבריהם בעי ברכה ספק דבריהם
לא בעי ברכה פ"ג כל דבר שהוא דמאי ומברכיהם כלומר בכל המלות
בין שיהיו מדרבנן כגון ר' חנוכה ועירוב בין שיהיו מדלורייחא כגון
מעשר וכיוצא בו כיון שהם מלות כודלי הנה הברכות אשר תקנו בהם
הכמים וקראו מזה מברכיהם ודלית ולכן בעי ברכה אכל ספק
דבריהם כלומר כל דבר שהמלה אינה ודלית אלא ספק בין אפילו י
הספק א"ש עשיתי המלוה או לא בין שהמלוה עומה תקנה הכמים
מפני הספק ככל ליהוה אופן שיהיה הנה הברכה נקרא בהן ספק
דבריהם ולכן לא בעי ברכה, והקשו מ"ו"ט שהוה ספק דבריהם
ומירך דמאי דיו"ט כי היכי דלא ליחלוני ביה, ונא רנב"י ומתקן על
א"כ ושמר דמאי ספק דבריהם בעי ברכה וטעמא דמאי הוא מפני
שרוב ע"ה מעשרין הן וכו' ואע"ג דלמירין בפרק מי שמתו (ג) א.
דספק קרא ק"ש לא בעי (ברכה) [תורה] מפני שק"ש הוה דרבנן היינו
דוקא היכא דמלוה עומה הוה מדרבנן אכל ברכה המלות שיעקר
המלוה מן המורה כגון דמאי שיעקר המעשר מן המורה ודלי דמברכין
אי לא טעמא דרוב ע"ה מעשרין ודכדכתב ה"ר ז"ל כפי כמה מליקין
חילוק זה לדעת המפרשים, נמלנו למדין לפי דעת זה דכל ספק
דלורייחא כלומר שהמלוה היא של תורה מברכין אכל היכא דהמלוה
מדרבנן כגון ספק בירך ק"ש יזעמו לו שקרא ק"ש ודלי דלא מברכין.
א היא דעתם של חמתי לנויל ומפני כן שא"ב על דברי רבינו ז"ל דעל
ספק דרבנן הוא דלא מברכין אכל על ספק דלורייחא מברכין דקו"ל
כרנב"י וזו היא דעת הרמב"ם ז"ל כדשגות. והיה ז"ל הבין כולן שפירוש
הסוגיא הוא כן לדעת רבינו ז"ל כחילוק קאם שאנוה הוא שדעתו ז"ל
הוא דרנב"י לא פליג אלא"ה כלומר דס"ל ודאי דכל ספק דבריהם לא
בעי ברכה תכח הוה דמי שמתו דספק קרא ק"ש וכו' דלא מסתבר
ליה לחלק כחילוק המפרשים ז"ל בין היכא שהמלוה היא מברכיהם להיכא
שהמלוה היא מדלורייחא שדעתם ליה דהכל שזה ובכל ענין מורה רנב"י
לא"ה דלא בעי ברכה ומה שהולך לתקן דמאי רוב ע"ה מעשרין
וכי הוא טעמא דמאי הוה עיקר המלוה על הספק כלומר שרבנן
מחיליה תקנוהו על הספק וכיון דכן הוה כודלי דבריהם והוה מזה
מזה ולכן רמ"י לברך עליו לו לאו טעמא משום דרוב ע"ה מעשרין וכו'.
נמאלה לפי דעת זה שאכל ספק שנתפסק לי אין מברכין עליו אכל בדבר
שיעקר תקנתו על הספק כלומר שאכתיים תקנו עליו מן הספק כמו
דמאי ודאי מברכין וזת דמאי טעמא דרוב ע"ה מעשרין הן, וא"כ
לפי זה לא לריכנא ביו"ט טעמא דלא ליחלוני ביה דהרי וי"ט עיקר
תקנתו על הספק הוא, וא"כ י"כ למתוה סוכה כפי פירוש זה שמפרש
ה"ה ז"ל נדעת רבינו ז"ל דל"כ איך כתב רבינו ז"ל טעמא ביו"ט
משום דלא ליחלוני ביה והא קו"ל כרנב"י לגבי דל"כ ולדידה לא לריכ"ה

ההולקה בבימו וכן כתב רמב"ם (ט' תתנ) מידי דהוה אסוכה דמסודר
להו כוליה אכספא ע"כ: [ג] תהר"ם נהג לומר לקרות את ההלל

זמנים הלכות חנוכה פ"ג

מקורות וציטוטים

ה"ה. אבל בריית משנית...
מ"ה ואין מברכין כ"כ...
רמ"ט נרבות י"ו. כ"ס רמ"י...
ועין רבנו יונה ועין ר"י...
ש"ה. וכן בשאר ימי...
הפסח כ"ה נר"ה תענית...
ועמ"ה חומש"ה לר"מ...
בראב"ד: וכבר כתבנו...
כמופ"ה: נרבות ועין...
ב"ש"ר דבריו נכס"ה:
ה"ה. כיצד מדליגין...
נשור ש"ס כתב ד"לוג...
מ"ה:
ה"ה. כל היום מנייה...
נ: והקורא ש"ה...
והוספתה ש"ה יושלמי...
נרבות ש"ה ה"ה. ש"ה...
ש"ה מ"ה ש"ה ועין...
והוספתה ש"ה ועין...
דלוגו כ"ה ל"ה. ק"ה...
ושהה ש"ה ד"ה:
ו"ה: נ: ש"ה ש"ה...
ו"ה: תפ"ה ו"ה חמ"ה...
ימים שגומרי"ן נרבות...
י"ה. מכתב ש"ה ש"ה...
ע"ה. ש"ה ש"ה ועין...
תפ"ה ש"ה:
ה"ה. כל יום שגומרי"ן...
פוסק ל"ה. נ"ה. ש"ה...
ק"ה: ש"ה י"ה הל"ה...
מ"ה נכס"ה ק"ה. ש"ה...
ש"ה חמ"ה: כ"ה ר"ה...
עמ"ה:
ה"ה. יש מקומות וכו'...
כל דבר ודבר ש"ה...
פוסק כל מה ש"ה...
מ"ה. מנהג קריאת...
ההלל ש"ה ל"ה יושלמי...
פוסק ש"ה ל"ה יושלמי...
ש"ה ה"ה ונרבות ש"ה...
ה"ה.

ז וכן בשאר ימי הפסח וכו'.
חולו של פסח לר"ה וזה נר"ה כדעת כל המפרשים מן מהרמ"ן...
ז"ל שחילק בניהם. ובסוף ה"ה נרבות כתב רבינו בפרש"י שה"ל של...
חוקים של פסח אין מברכין עליו:
וכפאו נשלם החלק הראשון וספ"ה...
זמנים. ההוראה למלך מלכי...
המלכים וארזי הארזים:

השנת הראב"ד
ה"ה. ומנהג זה בצבור לפיכך קוראין...
בדילוג ואין מברכין עליו: ש"ה ז"ה...
ל"ה כ"ה וכ"ה כמנונו עליו נכנסו פ"ה...
(נרבות ש"ה ש"ה). ומה שחמ"ה ויחיד...
שחמ"ה (קרוב בדילוג ל"ה ל"ה כ"ה...
ל"ה יקרא כמו ש"ה וחס"ה חמ"ה...
ה"ה:

בדילוג כראשי חדשים

ח כיצד מדליגין מתחילת ההלל עד...
הלמיש למיעונו מים דולג ואומר ה' וזכרנו יב"ר כ"ה עד הללויה ומדלג ואומר...
מה אשיב לה' עד הללויה ואומר מן המצר קראתי יה עד סוף ההלל...
זה הוא המנהג הפשוט. ויש מדליגין דילוג אחר: ט כל היום כשר...
לקריאת ההלל. והקורא את ההלל למפרע לא יצא. קרא ושהה וחזר וקרא...
אע"פ ששהה כדי לגמור את כולו יצא. ימים שגומרי"ן בהן את ההלל יש לו...
להפסיק בין פרק לפרק אבל באמצע הפרק לא יפסיק. וימים שקוראין בהן...
בדילוג אפילו באמצע הפרק [ו] פוסק: י' כ"ה יום שגומרי"ן בו את ההלל...
[ז] מברך לפניו. ומקום שנהגו לברך אחריו מברך. כיצד מברך יהלולך ה'...
אלהינו כל מעשיך וצדיקים וחסידים עושי רצונך וכל עמך בית ישראל ברנה...
יודו לשמך כי אתה ה' לך טוב הודות ונעים לשמך לומר ומעולם ועד עולם...
אתה האל ברוך אתה ה' המלך המהולל המשבח המפואר חי וקיים תמיד...
ימלוך לעולם ועד: י"א יש מקומות שנהגו לכפול מאודך כי עניתני עד...
סוף ההלל כופלי"ן כל דבר ודבר שני פעמים. ומקום שנהגו לכפול יכפול...
ומקום שנהגו שלא לכפול אין כופלי"ן: י"ב מנהג קריאת ההלל בימי...
חכמים הראשונים כך היה. אחר שמברך הגדול שמקרא את ההלל מתחיל

ז מקומות שעושים שם שני ימים וכו'.
וגולה כ"ה י"ו: אבל בראשי חדשים וכו'. ש"ס בערתי"ן (י): ש"ה...
ר"ה דלוקרי מועד יומ"ה ומיל"ה ל"ה חיקוד"ה נעשית מלאכה, ופרק...
בשלה פרקים (מניית כ"ה): ר"ה...
הילג ס"ה ל"ה ספוקיהו ד"ה דח"ה...
דק"ה מדלגי אחר מנהג ל"ה...
ב"ה ואתרו ש"ס מ"ה יחיד ל"ה...
יחיל ו"ה התחיל גומר ע"כ...
והמנהג של ר"ה מוכיח כ"ה...
ש"ה מנהג ש"ה כ"ה יחיל ל"ה...
ה"ה קריאתו וספוקיהו ד"ה ל"ה...
קורין בל"ה יחיל ש"ה מנהג ר"ה...
ל"ה ש"ה היה מנהג ש"ה כ"ה...
מקום ל"ה ל"ה ס"ה ל"ה...
ד"ה מנהג היה לקרות ד"ה כ"ה...
מקום. ומפני שקריאתו מ"ה מנהג...
כ"ה רבינו ש"ה מברכין עליו וכן...
אמר ק"ה מפרשים והכ"ה ל"ה...
מ"ה ש"ה כ"ה ל"ה וע"ה (מ"ה):...
ג"ה ע"ה כ"ה ש"ה מ"ה מ"ה...
ול"ה כ"ה ל"ה מ"ה מנהג מ"ה מ"ה...
ה"ה ומכ"ה ש"ה מברכין על המנהג...
י"ה מן הגמ"ה ד"ה ז"ה ו"ה...
ה"ה ס"ה ומנהגו ש"ה מברכין...
עליו ויחיד ומ"ה כ"ה כ"ה. וי"ה...
רבינו ויחיד לא יקרא ה"ה ש"ה...
ל"ה ש"ה (מניית כ"ה): מ"ה יחיד...
ל"ה יחיל וכו'. וי"ה כ"ה ש"ה...
מ"ה וכן כ"ה מ"ה מנהגו: וכן...
בשאר ימי הפסח וכו'. ומה רבינו...
להשתתף חולו של פסח לראש"ה מ"ה...
זה נר"ה כדעת כל המפרשים מן...
המ"ה ז"ל (ה"ה כ"ה) ש"ה...
בניהם ולמ"ה דכחולו של פסח אפילו...
יחיד מתחיל לקרותו ד"ה ש"ה...
מק"ה כ"ה ה"ה לאמר כחולו הפסח...
כ"ה ולכ"ה עליו:

ח כיצד מדליגין

גם כן בניהם:
ט כל היום כשר לקריאת ההלל...
וכ"ה. משנה פרק הקור"ה ל"ה

ל"ה משנה

ז' וכן נכך כ"ה ח"ה...
ל"ה ל"ה כ"ה כ"ה...
וכ"ה. ומה שחמ"ה גמ"ה...
לומר דעת רבינו ז"ל...
ל"ה הכונה לומר ד"ה...
ש"ה כ"ה ל"ה ל"ה...
ש"ה כ"ה ל"ה ל"ה

הבהות מייבנותיה

כ"ה ויחין י"ו גמ"ה...
[ז] וכן פסק ר"ה...
וכן כתב במחזור וספ"ה...
מק"ה. מ"ה נרבות י"ו...
מק"ה כתב ד"ה...
מ"ה ד"ה ל"ה...
ול"ה מת"ה כ"ה...
דמ"ה כ"ה ש"ה...
ד"ה וי"ה...
למ"ה חק"ה על מק"ה מנייה...
ב"ה נ"ה כ"ה כ"ה

ל"ה משנה

ז' וכן נכך כ"ה ח"ה...
ל"ה ל"ה כ"ה כ"ה...
וכ"ה. ומה שחמ"ה גמ"ה...
לומר דעת רבינו ז"ל...
ל"ה הכונה לומר ד"ה...
ש"ה כ"ה ל"ה ל"ה...
ש"ה כ"ה ל"ה ל"ה

הבהות מייבנותיה

כ"ה ויחין י"ו גמ"ה...
[ז] וכן פסק ר"ה...
וכן כתב במחזור וספ"ה...
מק"ה. מ"ה נרבות י"ו...
מק"ה כתב ד"ה...
מ"ה ד"ה ל"ה...
ול"ה מת"ה כ"ה...
דמ"ה כ"ה ש"ה...
ד"ה וי"ה...
למ"ה חק"ה על מק"ה מנייה...
ב"ה נ"ה כ"ה כ"ה

זמנים הלכות חנוכה פ"ד

מקורות ציטוטים

הדליקה וכבתה ז"ע
פי' מעשי' מ"כ. נשארה
דולקת עין מ"ס מ"כ
ובכ"ט, ז"ע פי' מעשי'
מ"כ.
במ"מ: שמותר השמן
שביום ראשון ל"כ
הר"פ כ"ס שסילמח.
ז"ע פי' מעשי' מ"ד:
היו כל השמנים ש'
מ"ג. ז"ע פי' מעשי'
פי' שאסור להדליק
פי' הכל שנה שיה
היה ואפילו לבדוק
מותר ש' כ"ב ידועה
פי' ה'.

השוק כמו מ"א עשה אחר שקיעת החמה. וכחכ רבינו עבר זמן זה אינו מדליק וכן לשון הגמרא מוכיח דקמ"א פי' לא חרובי מדליק אלא אחר זמן זה אינו מדליק דל"י לא עשור זה מה הו"ל לנו. ויש מן המפרשים נדחקין וזומרים ודל"י א"ל לא הדליק בתוך שיעור זה מדליק כל הלילה דה"ל תנן (מ"ג כ"ג) כל שמלתו כליה כשר כל הלילה א"ל של עשה מזה חקקה אבל תוך זמן זה עשה מזה חקקה א"ל דבריהם ז"ל. ולשון דל"י לא חרובי קשה לפרוש זה (דמשמע) דמזה חקקה אינו כל הזמן הזה דל"י היה להו למימר למדוקי. ומ"ס רבינו ולא מקדימין ולא מאחרין י"ל לו ממה שזמרו ש' (ש"ג כ"ג) תנא ובל"ד של קדוש ולא יאחר והוא מפרשה ב"ר מנוכה [בל"ד]: הדליקה וכבתה וכו'. ש' (כ"ג) כבתה ל"ן זוקה לה וכן העלו בהלכות: נשארה דולקת וכו'. זה הפירוש הרש"ן שכתבנו למעלה כ"ס ההלכות ומכ"ל למד הרמב"ן ז"ל שדעת ההלכות שמותר השמן כשר מנוכה מותר לכל לר"י חול. ונראה לו שפילו כנה תוך זמנו של כדברי קמ"א הגאונים שמותר השמן שכ"ס רש"ן מוסף עליו ביום שני ומדליקו וכן בשאר הימים והנותר ביום שני עשה לו מדורה ושורפו לפי שאוקמה למנוחו. ודעת רבינו וההלכות לדמותו לע"י סוכה וזו"ה שמותרין לאחר התג וכל שכן כ"ס שפילו בעודו דולק תוך שיעורו לא נאסר להשתמש ממנו אלא משום כו"י מזה וכן עיקר:

מ"ן השוק. וכמה הוא זמן זה [ג] כמו חצי שעה או יתר. עבר זמן זה אינו מדליק. וצריך ליתן ששמן ב"ר כדי שתהיה דולקת והולכת עד שתכלה רגל מן השוק. הדליקה וכבתה [ד] אינו זוקק להדליקה פעם אחרת. נשארה דולקת אחר שכלתה רגל מן השוק אם רצה לכבותה או לסלקה [ו*] עושה: [ז] כל השמנים וכל הפתילות כשרות לגר חנוכה ואף על פי שאין השמנים נמשכים אחר הפתילה ואין האור נתלית יפה באותן הפתילות. ואפילו [ח] בלילי שבת שבתוך ימי חנוכה מותר להדליק בשמנים ופתילות שאסור להדליק בהן גר שבת, לפי שאסור להשתמש לגר חנוכה בין בשבת בין בחול ואפילו [י] לבדוק מעות או למונותן לאורה אסור: [ז] גר חנוכה מצוה להניחו על פתח ביתו מבחוץ בטפה הסמוך לפתח לה ששאל הנכנס לבית כדי שתהיה מצוה מימין ובר חנוכה [ח] משמאל. ואם היה דר בעליה מניחו בחלון הסמוכה לרשות הרבים. וגר חנוכה שהניחו [ט] למעלה מעשרים אמה לא עשה כלום לפי שאינו ניכר: [ח] בימי הסכנה מניח אדם גר חנוכה בתוך ביתו מבפנים ואפילו הניחו על שולחנו דיו. וצריך להיות בתוך הבית גר אחר להשתמש לאורו. ואם היתה שם מדורה אינו צריך גר אחר.

קטנר כבתה ל"ן זוקק לה ולאור להשמש לאורה וכן ספקו רוב הפוסקים ז"ל: ואפילו למנות מעות וכו'. ש' (כ"ג) מנובל אסור להרוץ מעות כנגד גר חנוכה וספקו בהלכות וכן הפסוק הרמב"ן והרשב"א ז"ל לאסור כל תשמישים ועיקר:
ז גר חנוכה וכו'. מיימ"ל ש' ואם היה דר וכו'. גרימ"ל ש' (כ"ג): וגר חנוכה וכו'. ש' (כ"ג) גר חנוכה שהניחה למעלה מעשרים אמה ספולה כסוכה וכמנ"י, עוד אמרו ש' (כ"ג) זאת אומרת גר חנוכה מנוה להניחה תוך עשרה טפחים ודמו ש' הר"פ ולפיכך לא נכתב בהלכות. ועוד נראה לי לראי' לדמות זה מהמיימ"ל הרש"ן דלמ"ר למעלה מעשרים ספולה משמע תוך עשרים אמה כפי זה מקום שירצה כשרה א"ל ש' לתוך ולא פליגין ולע"פ שכתב כ' אמה ל"ן ש' ספול מזה מן המנומר הי"ל כתוב עשרה טפחים. ויש שפסקו כן שצוה להניחה בתוך עשרה ומדברי בעל ה"שור"ל נראה כדעת רבינו וההלכות:

שוני נוסחאות

ה"ס. או גוי ג' ב"ר.
גו"ל (פי' נמלה מ"ד)
מ' זרין לאיה או
עבד כנעני ע"כ.

הג"א

היו. ואף על פי שאין
השמנים נמשכים אחר
הפתילה ואין האור
נתלית יפה באותן
הפתילות. ש' (ש"ג כ"ג).
[ב] שמים שזמרו חמ"ס
פי' וכו' מסכתא כ"ה.
(מעשי' מ"ח מ"ו).

ח בימי הסכנה וכו'. ש' גרימ"ל
ופי' סכנה גוי' שקפידו על
הדבר: וצריך להיות וכו'. מיימ"ל
ש' אמר רבא וצריך גר אחר להשתמש
לאורה וכו' כיכא מדורה לא צריך ופי'
ל"ס שז"ל א"ע"י דל"יכא מדורה צריך:
ט גר חנוכה וכו'. ש' (כ"ג) והשתל
דלמ"ר הדלקה עושה מזה
הדליקה מר"ס שז"ס וקטן לא עשה
כלום א"ע"י ודלי' מדליקה: הדליקה
בשמינים והוציאו דולק וכו'. ש' (כ"ג)
אמר רבא הדליק מנפנים
והוציאה לחוץ לא עשה כלום: אחו
הגר בידו וכו'. ש' מיימ"ל ה"ן
והטעם:

לחם משנה

טו"ס והוא מייגו דלמקל"י ל"ן השממות חמקל"י לכו"י יומ"ל וכו' שכתבו ש' החומ' ז"ל:

הגהות מייבנות

לאו דלי כבתה זוקק לה לא דלי לא חרובי מדליק פי' נמי לשיעור (ש"ג כ"ג). והנה ספק כשי' הכוונת וכן כתב רמב"ם (פי' חמ"ס) שאלה כ"ס ר"ח דבה"י מריו"ן חלו"ן לוקול. כשיעורו ובל"ד חרובי דב"ש סופרים הלך אחר המיקול אבל ר"י אומר שנהגו העם כל"ן רש"ן. אמנם כיון שאין לנו מדליקין אלא בבתינו שפנים וז"ל כ"ל פרסום נ"ס כ"כ ל"ן הבית אי"כ כל זמן שאין בני הבית ימים צריך פרסום נ"ס שפילו עד עמוד השחר ע"כ (ש' כמ"ט). כתבו החומ' א"ה דלמ"ר כשי"ה במה מדליקין (כ"ג) ושהוא כדי ללו"ת דג קטן. מכ"ל היה מוכיח רבינו שמשון ש"ן חשב הדלקת גר כקדוש שבת ליאסר במלכות אחריו ולע"פ שכתב ג' ש"ן שז"ב שבת א"ל אי"כ המפ"ל ערבי"ת וקד"ש השבת שהרי אחר הדלקת גר היו לז"ן דגים ומדליקין פ"ה וד"ל כדברי ה"ג (ד"ו כ"ג) ש' ספק שאסור להדליק גר של חנוכה אחר גר של שבת, אלא כמפ"ל תל"ס מילתא כדלית' פי' מלכת השחר (כ"ג) רבי ל"י של שבת ע"כ וכו' ומר"ח וכו' ע"כ החומ' אמנם מהר"ם מ"רדך והנהיג להתנות קודם שדליק ש"ן מקבל שבת עד שיסיר מידו הגר שהדליק בו או עד תפלת ערבי"ת דל"י א"ל בל"סור הו חול פ"ה שמשון ש"ן דלמ"ר ש' שבת. וכן נראה לבע"ל כ"ה"ט (פ"ג) והבי"א לראי' מדמ"ל כמספיקא דכוכה (פי' ה"ו) גמר מלקוח פי' מלקוח אפילו מים בידו אינו עשוי א"ל מניחו ב"רן ופילו גר בידו אינו מניחו ע"כ מדורה א"ל מניחו ב"רן. וכן כתב רבינו שמשון ש"רן להקדים גר חנוכה לגר שבת וא"ל הדליק גר של שבת אסור להדליק אחריו של חנוכה ע"כ. וכן רמב"ם (פי' ה"ו) ומ"מ הי"ל דמספיקא לאו ראי' דהי"א חר"י ב"ר. (התקיעות) [תקיעה] אחרונה שזכת אחריו מיד ע"כ: [ג] וכן פסק ר"י אלפס (ר"ס ב"ט) דהוי שיעור הזמן דכל"ס רג"י דתרמודלי ע"כ: [ד] וד"ל כ"ר הונ"ה (ש"ג כ"ג) ע"כ: [ד'] ב"מ סופרים לא משמע כן ככהג"ה בתפלת הפרק. א"ן בל"ס כ"ג ש"ס כ"ג שיכול להשתמש בנותר. ומורי הר"ס אמר דהיינו כשהש"ס ב"ר יז"ר

מכשיעור אבל אם הי"ס כשיעור אסור להשתמש בנותר כמפורס ב"מ כ"ג. וכן ע"כ ל"רש"ה ה"ס דפי' סופרים ע"כ: [א] דלמ"ר ריב"ל כל השמנים יפין לגר וזמנו זית מזה מן המוכתר וכן אמר רבא מר"ס היה מר מהדר למיחשח דקול"ח וכו' (ש' כ"ג). דהיינו שז"ן קוק לרבי יתקן בריה דר"ב יהודה ברי"ש פירקין (ש' כ"ג). מכ"ל לראי' ד"ל ק"ל ה"ל דריב"ל א"ל א"ר חנוכה וד"ל ב"מ"ה ה"ל דריב"ל ג"ס אמר שבת שהרי ב"ר שבת לא היה אומר כל השמנים יפין לגר ועוד דמשתל דקול"ח הי"ו שז"ן קוק וזמנו כפי' במה מדליקין (כ"ג) כפירוש ש"ן מדליקין בו בשבת ואלה ה"ו מהדר ע"ה א"ל וד"ל לא ק"ל א"ל א"ר חנוכה ע"כ: [א] כ"ר ז"ל אמר רב מתנ"ל אמר רב וזמני לה אמר ר' ז"ל אמר רב וד"ל כ"ר חמ"ס דמ"ר בחול א"ל לא בשבת וד"ל כ"ר הונ"ה דלמ"ר ל"ן מדליקין לא בחול ולא בשבת א"ל בל"ס מדליקין בו גר של שבת (כ"ג): ע"כ. וכן פסק רבינו אמהו והוא' ע"כ: [א] אמר רבא וצריך גר אחרת להשתמש לאורה (ש"ג כ"ג) וכן אמר רב יהודה אמר רב אסור להרוץ מעות וכו' (כ"ג) ע"כ: [ב] ובע"ל שיעור כ"ג ד"ס חמ"ס הו חול פ"ה שמשון ש"ן דלמ"ר ש' שבת. וכן נראה לבע"ל כ"ה"ט (פ"ג) והבי"א לראי' מדמ"ל כמספיקא דכוכה (פי' ה"ו) גמר מלקוח פי' מלקוח אפילו מים בידו אינו עשוי א"ל מניחו ב"רן ופילו גר בידו אינו מניחו ע"כ מדורה א"ל מניחו ב"רן. וכן כתב רבינו שמשון ש"רן להקדים גר חנוכה לגר שבת וא"ל הדליק גר של שבת אסור להדליק אחריו של חנוכה ע"כ. וכן רמב"ם (פי' ה"ו) ומ"מ הי"ל דמספיקא לאו ראי' דהי"א חר"י ב"ר. (התקיעות) [תקיעה] אחרונה שזכת אחריו מיד ע"כ: [ג] וכן פסק ר"י אלפס (ר"ס ב"ט) דהוי שיעור הזמן דכל"ס רג"י דתרמודלי ע"כ: [ד] וד"ל כ"ר הונ"ה (ש"ג כ"ג) ע"כ: [ד'] ב"מ סופרים לא משמע כן ככהג"ה בתפלת הפרק. א"ן בל"ס כ"ג ש"ס כ"ג שיכול להשתמש בנותר. ומורי הר"ס אמר דהיינו כשהש"ס ב"ר יז"ר

כסוי הדם דנפק לן מקר"ל של יכנסו ברגל מפני שלל יכו מלות בזיומ' עליו. וי"ל דמכל מקום איכא טעמא אחריו"ל כפוכה ליימ"ס

כסוי הדם דנפק לן מקר"ל של יכנסו ברגל מפני שלל יכו מלות בזיומ' עליו. וי"ל דמכל מקום איכא טעמא אחריו"ל כפוכה ליימ"ס

